

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

PHILOLOGY

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ
ФІЛОЛОГІЇ**

Студентський науковий вісник

Рівне – 2020

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології

УДК 81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. Рівне: РДГУ. 2020. 98 с.

Редакційна колегія:

Ніколайчук Г.І., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету іноземної філології, РДГУ.

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 3 від 10.03.2020 р.).

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол No 2 від 27.02.2020 р.).

(с) РДГУ, 2020

REFERENCES

1. Anderson R. Stories about Struggling Readers and Technology. *The Reading Teacher*. 2009. № 62. P. 540-542.
2. Arbaoui L. How ICT Tools are to Enhance Teaching Writing? URL: <https://www.morocoworldnews.com/2014/04/129455/how-ict-tools-are-to-enhance-teaching-writing-part-1/>
3. Barad D. Teaching Writing Skills and Creative Writing Through ICT. *Training Package on Integrating ICT in ELT at Secondary Level*. 2016. P. 48-67.
4. Bell F. Great Idea: Using ICT. URL: <https://ealresources.bell-foundation.org.uk/teachers/great-ideas-using-ict>
5. Boudjadar T. ICT in the Writing Classroom: The Pros and the Cons. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*. 2015. № 1. P. 8-13.
6. Evans J. *The Writing Classroom*. London : David Fulton Publishers, 2001. 123 p.
7. Gonzalez E. Language Teaching Methodology: Classroom Research and Research Methods. *Centre For English Language Studies*. 2010. P. 4-26.
8. Hedge T. *Writing*. – Oxford : Oxford University Press, 2005. 163 p.
9. Holder C. New Media and New Literacies: Perspective on Change. *Educational Review*. 2006. № 41. P. 76-77.
10. Lam F. The Computers vs. the Pen: a Comparative Study of Word Processing in a Hong Kong Secondary Classroom. *Computer-Assisted Language Learning*. 2015. № 8. P. 75-92.
11. Macarthur C., Graham S., Fitzgerald J. *Handbook of Writing Research*. New York : Guilford Press, 2006. 234 p.
12. Pincas A. *Teaching English Writing*. London : Macmillan, 1992. 178 p.
13. Scrivener J. *Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching*. Oxford : MacMillan, 2011. 418 p.
14. Tribble C. *Writing*. New York : Oxford University Press. 1996. P. 18.
15. Yunus M., Salehi H. The Use of Information and Communication Technology in Teaching ESL Writing Skills. *English Language Teaching*. 2013. №7. P. 1-8.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Богачик М.С.

Мазурок О.І.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

КОРЕКЦІЯ ПОМИЛОК У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Не існує людини, яка змогла б вивчити іноземну мову, не допускаючи помилок під час оволодіння нею. Ось чому ця галузь дослідження заслуговує на велику увагу мовознавців. Вчителі є важливою частиною цього навчального процесу, оскільки вони, як правило, є тими, хто допомагає учням виправити свої помилки та уникнути їх у майбутньому. Однак з часом учні також стають активними учасниками власного навчального процесу.

Метою даної статті є опис різних типів помилок та визначення найбільш ефективних підходів до їхньої корекції.

Для багатьох непрофесіоналів видається, що виправлення помилок – це проста процедура, яку не потрібно досліджувати, однак таке твердження є далеким від істини. Корекція помилок – це складна процедура, яку потрібно детально вивчити. Для ефективного навчання, необхідно, щоб вчителі були добре обізнані в тому, як учні сприймають виправлення помилок.

Корекція помилок як важлива пронаблема вчального процесу була висвітлена в різних теоріях оволодіння другою мовою. Однією з них є біхевіористична теорія. Теорія біхевіоризму була найвизначнішою психологічною теорією у 50-х роках. Згідно з цим підходом навчання мови розглядалося як суто механічний процес. В основному ця теорія передбачала, що вивчення мови слід супроводжувати періодичним повторенням одних і тих же структур. Ідеальний метод викладання взагалі не передбачав помилок. Дану теорію підтримали Елліс, Мітчелл та Майлз, Кордер, Скіннер. Одним з головних критиків цієї теорії був Ноам Хомський. Він зазначав, що вивчення мови – це складний і абстрактний процес, у якому учні швидше беруть участь, вивчаючи правила мови, а не повторюючи окремі речення.

Комунікативний підхід на сьогодні є найпоширенішим методом навчання мови. Однак цей метод більше розглядається як універсальний підхід до викладання. Підхід став популярним ще в наприкінці 1970-х. Вчителі вже не вважалися ключовим аспектом навчального процесу. Натомість вони повинні бути учасниками спілкування, що повинно спричинити зниження напруженості та усунути бар'єр між учнем та викладачем. Комунікативний підхід розглядає помилку як щось неминуче і природне в процесі вивчення мови. Важливим чинником для вирішення, що є помилкою, є той факт, наскільки це порушує плин спілкування між суб'єктами. Дану теорію описали Літлвуд, Бартрам та Уолтон, Дофф.

У процесі свого навчання, учні роблять багато помилок. Слід розуміти, що це важлива частина навчального процесу. Якщо вони не роблять помилок, то не будуть готові до складніших тем, завдань та структур, з якими надалі вони працюватимуть. Тому, важливо дібрати матеріал, який є складним, але керованим для певного класу, а пізніше виправити помилки у позитивній спосіб. Потрібно також знайти підхід до кожного учня, адже кожен з них є індивідуальністю. На уроці не завжди достатньо часу, щоб приділити увагу кожному учневі, однак за таких умов можливо розділити їх на групи та зосередити увагу на різних учнях на наступних уроках.

Видається справедливим припустити, що питання корекції помилок є першочерговим не лише для вчителів загальноосвітніх навчальних закладів. Проблема дуже поширена у всіх навчальних закладах, оскільки, по-перше, деякі учні, як правило, психологічно вразливі до нескінченного виправлення в процесі вивчення іноземної мови, по-друге, вони можуть суттєво різнитися між собою швидкістю отримання знань, мотивацією, стилями навчання тощо.

Цілком очевидно, що помилки можна назвати невід'ємною і істотною частиною будь-якого навчального процесу. Більше того, не було б перебільшенням стверджувати, що саме помилки виявляються безпосередніми вказівками для учнів на те, що потрібно вдосконалити. Без помилок не можливо було б дізнатися, над чим потрібно працювати. Прихильник комунікативного підходу, А. Дофф стверджує, що «Помилки учнів – це дуже корисний спосіб показати те, що вони знають, а чого ще не навчилися. Тож замість того, щоб ставитися до помилок негативно, як до ознаки невдачі, ми можемо сприймати їх позитивно як ознаку того, що нам ще потрібно вивчити. Очевидно, що якщо ми намагатимемося не допустити помилок учнів, ми ніколи не з'ясуємо те, чого вони не знають» [1, 188].

Зазвичай всі помилки, які можуть бути допущені в процесі вивчення іноземних мов, можливо розділити на три категорії: промахи, помилки та спроби [3, 99]. Головне завдання вчителя перед виправленням – знайти позитивні шляхи та визначити, що необхідно виправити. Учитель повинен виправляти помилки, але не спроби, якщо тільки вони не спричиняють перешкоду в спілкуванні. Промахи - це помилки, які учні можуть виправити самостійно після того, як вчитель вказав на них. Вони можуть бути спричинені досить властивими та цілком зрозумілими чинниками, такими як недостатня зосередженість, неухважність, хвилювання, нервозність, відволікання тощо.

З іншого боку, помилки – це те, що учні не можуть виправити самостійно, і тому потребують подальшого пояснення. Спроби – це помилки, які допускають учні, намагаючись висловити щось, хоча вони ще не знають, як це сказати. Те, як вчитель корегує помилки, має залежати від того, які помилки роблять учні. Якщо учневі не вдалося зрозуміти нову

інформацію і, як наслідок, він продовжує робити помилки, можливо визначити, що це є власне помилки.

Іншу категорію помилок часто називають помилками під час розвитку. Такі помилки є природними у процесі розвитку мови учнів, результатом того, що учні роблять припущення щодо того, як працює мова [2, 96]. Якщо вчитель працює з групою учнів протягом певного періоду часу, то для нього не є суттєвою проблемою розрізнити, чи зробив учень промах, помилку чи спробу. Ймовірно, вчитель повинен відповісти на таке запитання: «Який найбільш ефективний спосіб виправлення помилок, та як надати зворотній зв'язок учневі, не знижуючи мотивації, впевненості, прагнення вчитися тощо?»

Необхідно зазначити, що іноді досить складно надати однозначні поради щодо виправлення помилок, допущених учнями, які практикують певні мовні дії. Аналіз методичної літератури щодо проблем виправлення помилок під час дослідження показав, що існують різні підходи до розв'язання цієї проблеми. Деякі вчені вважають, що корекція не допомагає процесу вивчення мови переосмислити правила, інші вчені прагнуть виправити всі помилки, допущені учнями тому, що це видається найважливішим завданням вчителя. Проте, більшість дослідників сходяться на думці, що учнів не слід переривати під час мовлення. Тим більше, якщо мова йде про розвиток вільного спілкування, вчитель не повинен перебивати учня. Якщо ж він надмірно виправляє помилки під час занять, учні можуть розчаруватися, оскільки вони не мають можливості висловити свою думку. Інша ситуація, коли корекція не потрібна: учні роблять систематичні помилки чи помилки, які з'являються, коли він ще не зрозумів правила (наприклад, *"Yesterday, I goed..."*).

Якщо учень допускає несистемні помилки, вчитель повинен виправити учня, оскільки ці помилки виникають через те, що учень забув відомі матеріали та правила. Однак, якщо метою діяльності є точність, вчитель повинен навмисно звертати на них увагу.

Вчителям не потрібно виправляти помилки, що є вище наявних можливостей учнів. Інколи їм просто не вистачає впевненості. Важливо пам'ятати, що немає сенсу змусити учнів низького рівня, які не мають навичок говоріння, спілкуватися, тим самим провокуючи можливе підвищення страху зробити помилку та знизити їх прагнення до спілкування.

Натомість, було б розумним створити цілеспрямоване навчальне середовище, де учні не бояться робити помилки через те, що їх висміють. Завдання будь-якого вчителя іноземної мови – дати зрозуміти учням, що помилки, допущені в процесі набуття нових мовних навичок, слід розглядати як можливість отримати знання або вдосконалити мовні навички. Природно, не всі учні зважають на згадані вище чинники. В основному це властиво людям з низькою самооцінкою та високим рівнем тривожності, тобто людям, які відчувають психологічні незручності у всіх ситуаціях, пов'язаних з оцінкою своєї діяльності [5, 60-64]. Оскільки вивчення іноземної мови пов'язане з великою кількістю помилок (що, безумовно, неминуче при набутті нових навичок), участь у мовленнєвій діяльності стає головним стресом для учнів, які прагнуть відповідати очікуванням інших і бояться помилитися, розмовляючи іноземною мовою, що є наслідком низької самооцінки та невпевненості у собі.

На жаль, такі психологічні характеристики притаманні великій кількості учнів, а це означає, що основне завдання уроку не буде виконано і такі учні не набуватимуть навичок спілкування і не навчатимуться використовувати іноземну мову за призначенням, тобто як засіб спілкування. Беручи до уваги всі вищезгадані чинники, важливо допомогти вчителю знайти необхідні рішення, щоб навчальний процес міг здійснюватися повною мірою, мінімізуючи стресові ситуації, що виникають у процесі спілкування іноземною мовою.

Якщо учень допустить занадто багато помилок (граматичні помилки, лексичні помилки тощо), постійне переривання для виправлення неминуче призведе до втрати ходу думки. Один із можливих способів коректної реакції на помилки – це виправлення помилок у нотатках під час прослуховування мовленнєвих актів, а потім вказівка на помилки з метою пояснення правила для всього класу, не зосереджуючи увагу на тому, чия це помилка. Якщо така стратегія виправлення помилок застосовується під час уроку, учні почуваються вільно. Завдання вчителя іноземної мови – створити доброзичливу атмосферу, в якій помилки, допущені ними, не

сприймаються за «злочин», але як невід'ємна частина будь-якого навчального процесу, без якої було б просто неможливо здобути знання та нові навички, а також працювати на вдосконалення. Учні повинні усвідомлювати той факт, що уникнення ситуацій, в яких вони точно можуть помилитися, стане найбільшою помилкою з усіх [2, 97-99].

Учні, які допускаються помилок у процесі оволодіння новими мовними навичками, в більшості випадків повинні мати певний відгук про свою роботу. Для вчителів іноземних мов цілком можливо організувати класну роботу таким чином, щоб виправлення помилок учителем хоча б частково замінилося самокорекцією або корекцією одного учня іншим. Хоча, безумовно, якщо вчитель виявляє деякі помилки, які здаються типовими для кількох учнів у класі, він має зосередитись на цій проблемі, дати розширене пояснення, попросити учнів виконати певні додаткові завдання тощо [6, 32].

Самокорекція передбачає, що учні здатні впоратися з виправленням власних помилок. У таких випадках для вчителя цілком очевидно, що подібні помилки були допущені не через відсутність знань, а через цілком зрозумілі чинники, такі як недостатня концентрація, неуважність, хвилювання, нервозність, відволікання тощо. Спостереження показали, що у випадках сумніву, завжди набагато краще їх не виправляти, а дати учневі можливість зробити це самостійно.

Іноді вчителі можуть використовувати паузу, щоб показати учням, що вони допустили помилку і повинні спробувати виправити себе. Підвищення самокорекції може бути корисним з учнями, які мають низьку самооцінку. Учні можуть в різній мірі залучатися до самокорекції, при цьому роль вчителя іноземної мови переходить до «спостерігача», який стежить за усім процесом і завжди готовий надати допомогу тим учням, які не можуть справитися самостійно.

Необхідно зазначити, що допомога вчителя не завжди має бути явною. Якщо немає сумнівів, щодо спроб чи помилок, які не можна виправити самостійно, слід надати вказівки учням, які намагаються визначити свої помилки, надаючи деякі підказки щодо їх природи чи місця в тексті, якщо йдеться про самокорекцію завдань у письмовій формі.

Як і при усній роботі, вчителю необхідно враховувати мету діяльності письмової роботи. Якщо це контрольована письмова практика, наприклад вправа на заповнення пропусків нещодавно вивченого мовного матеріалу, вчителю потрібно виправити всі помилки.

Таким чином, учні допускають помилки в усній та письмовій роботі. Відповідно до цього, вчитель повинен розглянути деякі особливості цих видів, щоб знати, як, коли і що виправити. Як в усній, так і в письмовій роботі важливо знайти мету діяльності. По-друге, знати цілі, які ставляться для кожної роботи.

Що стосується творчого чи розширеного письма, можна виправити деякі, але не всі помилки. Як виправляти помилки у творі чи комунікативному письмі, слід бути дуже уважним, оскільки учням може бути дуже неприємно, що їх робота червона від виправлень. Для корекції помилок у писемному мовленні вчителі, як правило, роблять спеціальні примітки на полях із зазначенням типу помилки.

Під час маркування слід зазначити місце, де є помилка, і поставити відповідний символ на полях. Учні можуть спробувати виправити помилки самостійно. Для учнів вищого рівня або для помилок, які учні мають можливість легко виправити, вчитель може поставити символ на полях без вказівки, де саме є помилка. Важливою особливістю є надання учням шансів на самокорекцію. Це також навчає їх перевіряти і оцінювати свої твори [5, 60-64].

Після виправлення будь-якої роботи слід надати учням час для того, щоб переглянути те, що вони зробили, та розглянути відгуки вчителя. Зворотній зв'язок працює добре, коли учні мають час обміркувати. Це також надає учням можливість задати деякі запитання, якщо вони не в змозі скорегувати помилку самостійно.

Загалом, важливо досягти балансу між усними та письмовими виправленнями.

Проведене дослідження не охоплює комплексного вирішення всіх проблем, з якими стикаються вчителі англійської мови, вказуючи на помилки учнів у процесі викладання англійської мови в навчальних закладах. У той же час, його результати безумовно вказують на те, що, незважаючи на те, що проблема корекції помилок, як правило, є досить важливою, слід

зауважити, що вона може бути успішно вирішена шляхом застосування описаних вище стратегій.

Вчитель англійської мови, який займається виправленням помилок на уроці, повинен прийняти низку рішень, що задовольняють потреби як старших, так і учнів середніх класів, одночасно сприяючи доброзичливій атмосфері серед усіх членів академічної групи. Залучення однолітків до процесу виправлення помилок має здійснюватися шляхом підтримки та заохочення для створення успішного навчального та освітнього середовища. Результати наступних наукових та практичних досліджень можуть бути використані для визначення перспективних напрямків вивчення цієї проблеми в майбутньому. Було б доцільно провести поглиблений аналіз психологічних чинників, що впливають на ефективність прогресу учнів у оволодінні мовними навичками, застосовуючи різні стратегії негайного чи відкладеного виправлення помилок, що, може бути надзвичайно корисним у вирішенні проблеми, обговореної вище.

ЛІТЕРАТУРА

1. Doff A. Teach English. Cambridge : Cambridge University Press, 1993. 286 p.
2. Harmer J. How to Teach English. Essex : Pearson Longman. 2007. 288 p.
3. Harmer J. The practice of English language teaching. Harlow : Longman. 2001. 346 p.
4. Phillips E. Anxiety and Oral Competence: Classroom Dilemma. *The French Review*. Vol. 65. No. 1 (Oct., 1991). pp. 1-14.
5. Pollard L. Lucy Pollard's Guide to Teaching English. 2008. 72 p.
6. Topping K. The Effectiveness of Peer Tutoring in Further and Higher Education: A Typology and Review. *High Education*. 1996. # 32, P. 321-345.

Науковий керівник: канд. психол. наук, доцент Верьовкіна О.Є.

Tetiana Marach

*Rivne State University of the Humanities
Rivne*

PECULIARITIES OF TEACHING ENGLISH PRONUNCIATION TO YOUNG UKRAINIAN LEARNERS

Teaching and learning pronunciation is based on an interaction in the learning-teaching partnership. Many learners are able to pronounce sounds much alike the way they hear them. In other case the teacher comes to stage to help the learner by giving some clues to achieve the particular sound, without being necessarily an expert in phonetics.

One of the teacher's major roles is to provide learners with a good model of the target language. In addition, to highlight the differences between their mother tongue and the target language as they usually have a tendency to hear the sounds of English in accordance with those of their native language. Firstly, the learners listen how the particular element is supposed to sound and then they should be able to mimic the model. This process is mainly carried out through a teaching technique termed "drilling".

Being the language model, the teacher still needs to modify his/her language to suit the level of the learners, in other words, provide comprehensible input. While sounding natural, not overpronouncing certain phonemes or using aspects of connected speech, another role of the teacher, which has been subject to extensive discussion, is that of providing feedback and correction. This should not represent the sole focus of the lesson, however, it is very important to pay attention to correct pronunciation and analyze mistakes in pronunciation carefully right in the beginners' course.

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ	4
Бойко В.....	4
Д'яченко Д.	7
Ігнат'єва А.О.	11
Мокрецова А.І.....	16
Пильнєва Н.В.....	21
Поліщук Д.	24
Титечко О.	27
Угринюк Р.В., Ковалюк Р.Д.	29
Угринюк Р.В., Петрук І.О.....	33
Юхимець Д.....	36
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА	39
Браїлко М. І.	39
Пагутяк М.А., Лук'янченко М.П.	42
Созанська Я.Р., Лук'янченко М.П.	44
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	49
Винарчик М.П., Штефуца О.....	49
Anna Hriko	52
Sofiiia Datskiv	55
Olena Yerzhykevych	59
Мазурок О.І.....	63
Tetiana Marach.....	67
Мудрик І.Г.....	71
Ivanna Nedbailo	75
Viktoriia Prokopiuk.....	78
Савчук А.С.	82
Yuliia Terioshyna.....	87
Rodion Furman.....	90
Mariam-Sofiiia Shamsutdynova.....	93
ЗМІСТ	97

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання *Воробйова І.А.*

Комп'ютерна верстка *Воробйова І.А.*